

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 15-12-2020
Enhed: JURPEM
Sagsbeh.: DEPHCHO
Sagsnr.: 2016887
Dok. nr.: 1508559

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 17. november 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 305 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Ambo-Rasmussen (V).

Spørgsmål nr. 305:

”Ministeren bedes redegøre for omfanget af unødvendigt behandlingsrelateret risici, som kvinder over 35 år i fertilitetsbehandling potentielt udsættes for.”

Svar:

Sundheds- og Ældreministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed, der har oplyst følgende:

”Generelle øgede risici for både mor og barn relateret til stigende alder

Det er vist, at kvinder over 35 år, uanset om der har været tale om, at kvinden har været i fertilitetsbehandling, eller at graviditet er opnået ved spontan undfangelse, har større risiko for spontan abort, og et øget antal får foretaget kejsersnit. Også andelen, der udvikler sygdomme som forhøjet blodtryk, svangerskabsforgiftning og fødekramper, blødninger, blodpropper og diabetes i graviditeten er øget. Disse svangerskabsrelaterede sygdomme hænger i nogen grad sammen med, at risiko for comorbiditet (eksisterende sygdom forud for graviditeten) stiger med stigende alder. Svangerskabsrelaterede sygdomme kan forårsage for tidlig fødsel, for høj eller for lav fødselsvægt samt dødfødsler. Risiko for kromosomfejl som Downs Syndrom hos børn af kvinder over 35 år er ligeledes øget.

Betydningen af høj alder hos den gravide og fødende kvinde for komplikationer hos mor og barn under graviditet og fødsel efter assisteret reproduktion sammenlignet med spontan undfangelse

I et stort nordisk studie fra 2016 (Effect of maternal age on maternal and neonatal outcomes after assisted reproductive technology; Fertility and Sterility Vol. 106, No 5, October 2016) sammenlignedes effekten af kvindens alder ved assisteret reproduktion og ved spontan undfangelse med hensyn til komplikationer hos mor og barn. Næsten 40.000 graviditeter opnået ved assisteret reproduktion (fertilitetsbehandling) blev sammenlignet med godt 260.000 graviditeter opnået ved spontan undfangelse.

Gruppen af kvinder, der havde modtaget fertilitetsbehandling, havde signifikant højere risiko for foranliggende moderkage, fødsel ved kejsersnit, for tidlig fødsel og lav fødselsvægt, end gruppen af kvinder, der havde opnået graviditet ved spontan undfangelse. Dette gjaldt for alle kvinder i gruppen uanset alder.

For begge grupper var risikoen for at udvikle svangerskabsforgiftning og andre sygdomme relateret til forhøjet blodtryk, foranliggende moderkage, fødsel ved kejsersnit, for tidlig fødsel og ”lille foster i forhold til graviditetsuge”, stigende jo ældre kvinderne var.

Når det gjaldt risikoen for fødselskomplikationer hos kvinder over 35 år under selve fødslen sås en større stigning hos kvinder med opnået graviditet efter spontan undfangelse end hos kvinder med opnået graviditet efter fertilitetsbehandling.

Betydningen af kvindens alder og sygdom hos barnet

I et stort dansk kohortestudie fra 2017 (Maternal age and child morbidity: A Danish national cohort study: <https://doi.org/10.1371/Journal.pone.0174770>) indgik alle levende fødte børn (flerfoldsfødsler var ekskluderet) i Danmark født fra 1. januar 1994 til den 31. december 2009. Det drejer sig om godt 1 million børn, hvoraf godt 250.000 var førstefødte. De førstefødte blev fulgt indtil 31. december 2012. Børnene blev grupperet efter moderens alder, herunder en gruppe, hvor mødrene var over 35 år.

Studiet har ikke sammenlignet børn født af mødre, der har modtaget fertilitetsbehandling, med børn født efter spontan undfangelse.

Børnene blev grupperet i forhold til kvindens alder ved fødsel.

Førstefødte af kvinder/mødre over 35 år havde en signifikant større sygelighed i 8 af 19 hoveddiagnostiske grupper, som mentale sygdomme, cerebrale, øjen-, hjerte-, kredsløbs-, og gigtsygdomme hos nyfødte samt medfødte misdannelser.

KONKLUSION

Overordnet har kvinder over 35 år en forøget risiko for en række komplikationer og sygdomme hos mor og barn under graviditet og fødsel uanset undfangelsesmetode.

Visse komplikationer såsom risikoen for foranliggende moderkage, fødsel ved kejsersnit, for tidlig fødsel, og lav fødselsvægt er signifikant højere for kvinder, der har modtaget fertilitetsbehandling, end for kvinder med spontan undfangelse. Dette er ikke specielt relateret til høj alder (> 35 år) hos kvinden.

Sammenhængen mellem stigende alder og øget risiko for graviditetsrelaterede blodtrykssygdomme, foranliggende moderkage, fødsel ved kejsersnit, for tidlig fødsel og "lille foster i forhold til graviditetsuge" gælder for både graviditeter opnået ved fertilitetsbehandling og ved spontan undfangelse."

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Hans Christian Holdt